

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะกล่าวถึงขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ประชากรในการวิจัย
2. ตัวแปรในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรในการวิจัย

ประชากรในการวิจัยได้แก่นวนิยายที่เป็นหนังสืออ่านนอกเวลาวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในรายวิชา ท 401 ท402 ท503 ท504 ท605 และ ท606 ซึ่งมีจำนวน 20 เรื่องจากหนังสือประเภทต่าง ๆ ที่กำหนดให้เลือกอ่านทั้งหมด 34 เรื่อง นวนิยายที่เป็นหนังสืออ่านนอกเวลาทั้ง 20 เรื่องที่เป็นประชากรในการวิจัยครั้งนี้มีดังต่อไปนี้

1. กองทัพอธรรม
2. วาสิฎฐี (ภาคพื้นดิน) หรือ กามนิค (ภาคพื้นดิน)
3. เกิดเป็นหมอ
4. ข้างหลังภาพ
5. จดหมายจากเมืองไทย
6. ชีวิตบ้านป่า
7. เชิงผาทิมพานต์
8. ไตรัมกาสาวพัสตร์
9. หุ่นทหารราช
10. ปลายง

11. ศีลธรรมและคอกไม้
12. ผู้ดี
13. ผู้ใหญ่ลี้กับนางมา
14. ร่มธรรม
15. ล่องไพร เล่ม 1
16. ละครแห่งชีวิต
17. ลูกอีสาน
18. แสงโสม
19. อยู่กับก๋ง
20. ลุคมาบ่นเส้นขนาน (ฉบับปรับปรุง)

ตัวแปรในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้ "คุณลักษณะของคนไทยที่มีความจำเป็นต้องปลูกฝังให้ถึงพร้อมในสถานการณ์ปัจจุบัน 10 ประการ" เป็นตัวแปรในการวิจัย เพราะ เห็นว่าคุณลักษณะดังกล่าวนี้คณะกรรมการจัดทำหลักการและวิธีการจัดจริยศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการได้เรียบเรียงขึ้นจากความมุ่งหมายในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ซึ่งถือเป็นแผนแม่บทของการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทในปัจจุบัน แต่เนื่องจากคุณลักษณะบางประการได้รวมลักษณะทางจริยธรรมหลายด้านไว้ในหัวข้อเดียวกัน ผู้วิจัยจึงได้นำมาจำแนกอีกครั้งหนึ่งและหลังจากที่ผ่านการตรวจพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ในที่สุดจึงได้ลักษณะทางจริยธรรมที่ใช้เป็นตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้รวม 25 ด้าน ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางแสดงการจำแนกตัวแปรในการวิจัยจาก "คุณลักษณะของคนไทยที่มีความจำเป็นต้องปลูกฝังให้ถึงพร้อมในสถานการณ์ปัจจุบัน 10 ประการ"

คุณลักษณะของคนไทยที่มีความจำเป็นต้องปลูกฝังให้ถึงพร้อมในสถานการณ์ปัจจุบัน 10 ประการ	จริยธรรมที่ใช้เป็นตัวแปรในการวิจัย
1. มีระเบียบวินัย	1. มีระเบียบวินัย
2. มีความซื่อสัตย์ สุจริตและยุติธรรม	2. มีความซื่อสัตย์ สุจริต

คุณลักษณะของคนไทยที่มีความจำเป็นต้องปลูกฝังให้ถึงพร้อมในสถานการณ์ปัจจุบัน 10 ประการ	จริยธรรมที่ใช้เป็นตัวแปรในการวิจัย
3. ชยัน ประหยัดและยึดมั่นในสัมมาชีพ	3. มีความยุติธรรม
4. สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ	4. ชยัน
5. รู้จักคิดริเริ่ม วิจัยและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล	5. ประหยัด
6. กระตือรือร้นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย รักและเทิดทูนชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	6. ยึดมั่นในสัมมาชีพ
7. มีพลานามัยสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ	7. สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ
8. รู้จักพึ่งตนเองและมีอุดมคติ	8. รู้จักคิดริเริ่ม
9. มีความภาคภูมิใจและรู้จักทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของชาติ	9. รู้จักวิจัยอย่างมีเหตุผล
	10. รู้จักตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
	11. กระตือรือร้นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย
	12. รักและเทิดทูนชาติ
	13. รักและเทิดทูนศาสนา
	14. รักและเทิดทูนพระมหากษัตริย์
	15. มีพลานามัยทางค่านร่างกายสมบูรณ์
	16. มีพลานามัยทางค่านจิตใจสมบูรณ์
	17. รู้จักพึ่งตนเอง
	18. มีอุดมคติ
	19. มีความภาคภูมิใจและรู้จักทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ
	20. มีความภาคภูมิใจและรู้จักทำนุบำรุงทรัพยากรของชาติ

คุณลักษณะของคนไทยที่มีความจำเป็นต้องปลูกฝังให้ถึงพร้อมในสถานการณ์ปัจจุบัน 10 ประการ	จริยธรรมที่ใช้เป็นตัวแปรในการวิจัย
10. มีความเสียสละ เมตตาอารี กตัญญูกตเวที กล้าหาญ และสามัคคี	21. รู้จัก เสียสละ 22. มีความ เมตตาอารี 23. มีความกตัญญูกตเวที 24. มีความกล้าหาญ 25. มีความสามัคคี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหาตามลักษณะทางจริยธรรมและคุณธรรมในบทเพลงและสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือแบบเรียน หนังสือสำหรับเด็ก และหนังสือแปล โดยศึกษาละเอียดในส่วนที่กล่าวถึงความหมายและการแจกแจงลักษณะทางพฤติกรรมที่แสดงถึงความมีจริยธรรมในด้านต่าง ๆ แล้วจึงสร้าง "เกณฑ์สำหรับวิเคราะห์เนื้อหาตามโน้ตศน์ทางจริยธรรมในนวนิยาย" เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำ เกณฑ์ดังกล่าวไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านตรวจพิจารณาเพื่อแก้ไขและให้คำแนะนำ ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านนั้นได้แก่

1. นายกนก จันทร์ขจร ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสันพิทยาและครูจริยศึกษา ศีลเด่นประจำปี 2526
2. นายจ่านงค์ ทองประเสริฐ ผู้อำนวยการกองศิลปกรรม ราชบัณฑิตยสถาน
3. รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงศรีธรรม ธนะภูมิ หัวหน้าภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

เมื่อผู้วิจัยได้ปรับปรุง "เกณฑ์สำหรับวิเคราะห์เนื้อหาตามโน้ตศน์ทางจริยธรรมในนวนิยาย" ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและ เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้งหนึ่งแล้ว จึงได้เครื่องมือในการวิจัย ซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้

เกณฑ์สำหรับวิเคราะห์ เนื้อหา ค่านิยม โน้ตค้นทางจริยธรรม ในนวนิยาย

จริยธรรม	ความหมาย	ลักษณะหรือพฤติกรรมของตัวละครที่ให้นโน้ตค้นทางจริยธรรม ตลอดจนคำบรรยายที่ส่งเสริมให้เกิดลักษณะหรือพฤติกรรมดังกล่าว
1. มีระเบียบวินัย	การปฏิบัติให้ถูกต้องตามแบบแผน กฎข้อบังคับ ข้อกำหนดของหมู่คณะ ตลอดจนใช้ชีวิตอย่างมีแบบแผน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปฏิบัติตนตามระเบียบ วินัย กฎข้อบังคับในหมู่คณะของตน เช่น กฎหมายของบ้าน เมือง วินัยของทหารตำรวจ ระเบียบของนักเรียน 2. ไม่ก้าวก่ายในหน้าที่การงานของผู้อื่น 3. มีระเบียบวินัยในตนเอง 4. มีความละเอียดรอบคอบ ไม่มั่วก่าย 5. จัดของใช้ส่วนตัวให้เป็นระเบียบ อยู่เสมอ
2. มีความซื่อสัตย์สุจริต	การมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจาใจ	<ol style="list-style-type: none"> 1. รักษาความลับสัญญาที่ไว้ไว้กับผู้อื่น 2. พูดแต่สิ่งที่เป็นจริง 3. ละเว้นการใช้โอกาสในทางที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม 4. มีความละเอียดและ เกรงกลัวต่อบาป (ทิริโอดคัมปะ) ไม่ฉ้อ โกงและไม่มีความคิดที่จะฉ้อ โกง
3. มีความยุติธรรม	การปฏิบัติตนอย่างเที่ยงตรง สอดคล้องกับความจริงและเหตุผล โดยปราศจากอคติหรืออคติ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตัดสินหรือพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อย่างเที่ยงตรง โดยคำนึงถึง เหตุและผลและปราศจากอคติอื่น เนื่องมาจาก ความโลภ ความโกรธหรือความหลง

จริยธรรม	ความหมาย	ลักษณะหรือพฤติกรรมของตัวละครที่ไหมโนทัศน์ทางจริยธรรม ตลอดจนคำบรรยายที่ส่งเสริมให้เกิดลักษณะหรือพฤติกรรมดังกล่าว
		2. ตัดสินหรือพิจารณา เรื่องต่าง ๆ อย่างเที่ยงตรงโดยคำนึงถึงเหตุและผลและปราศจากอคติอันเนื่องมาจากความรัก ความชัง ความเขลาหรือความกลัว 3. ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยใจเป็นธรรม เช่น การตัดสินรับคนเข้าทำงานหรือศึกษาต่อ การปฏิบัติต่อบุคคลในครอบครัวหรือผู้ใต้บังคับบัญชา
4. ขยัน	การมีความเพียรพยายามในการประกอบกิจการงานทั้งที่เป็นงานอาชีพ งานบ้าน การเรียน และอื่น ๆ ความมีใจจดจ่อ สามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติงานจนบรรลุผลสำเร็จครบถ้วน	1. ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ผัดวันประกันพรุ่ง 2. มีความอดทนในการประกอบกิจการต่าง ๆ ที่ไม่ผิดกฎหมายหรือศีลธรรม 3. มีความตื่นตัวและสม่ำเสมอในการเรียน 4. มีความตื่นตัวและสม่ำเสมอในการทำงาน
5. ประหยัด	การรู้จักใช้เงินและทรัพยากรต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ให้สิ้นเปลืองน้อยที่สุด รวมถึงการออมทรัพย์ไว้ใช้ในยามจำเป็นหรือเก็บไว้เป็นทุนสำรองต่อไป	1. ใช้จ่ายทรัพย์ที่หามาได้อย่างประหยัด ฐานะและความจำเป็น 2. เก็บออมทรัพย์ส่วนหนึ่งไว้ใช้เมื่อจำเป็นหรือเป็นทุนรองต่อไปในภายหลัง

จริยธรรม	ความหมาย	ลักษณะหรือพฤติกรรมของตัวละครที่หมโนทัศน์ทางจริยธรรม ตลอดจนคำบรรยายที่ส่งเสริมให้เกิดลักษณะหรือพฤติกรรมดังกล่าว
		3. ใช้สิ่งของ เครื่องใช้อย่างระมัดระวัง และสามารถซ่อมแซมได้เมื่อชำรุดเสียหาย 4. ใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างคุ้มค่า ให้สิ้นเปลืองน้อยที่สุด 5. รู้จักประดิษฐ์คิดแปลงวัสดุเหลือใช้ให้เป็นประโยชน์
6. ยึดมั่นในสัมมาชีพ	การเลือกทำงานหรือประกอบอาชีพที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณีและศีลธรรม	1. ขวนขวายประกอบอาชีพสุจริต 2. มีความอดทนในการประกอบอาชีพสุจริตแม้ว่าจะได้ผลตอบแทนน้อย 3. ไม่ยอมรับทำงานทุจริตไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใด 4. ในการทำงาน ไม่คดโกงหรือฉวยโอกาสเรียกร้อส่งทรัพย์สินที่ไม่พึงได้มาเป็นของตน
7. สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ	การมีความตระหนักว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและประเทศชาติ และพยายามปฏิบัติตามหน้าที่พลเมืองดี	1. ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองดี เช่น ไม่หลักเสียงภาษีอากร ไม่นอนหลับทับสิทธิ์ในการเลือกตั้ง 2. มีจิตสำนึกที่จะสร้างสรรค์สังคมประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า

จริยธรรม	ความหมาย	ลักษณะหรือพฤติกรรมของตัวละครที่ให้นิเทศน์ทางจริยธรรม ตลอดจนคำบรรยายที่ส่งเสริมให้เกิดลักษณะหรือพฤติกรรมดังกล่าว
		<ol style="list-style-type: none"> 3. เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนสังคมและประเทศชาติอย่างเต็มใจและรับผิดชอบ 4. สนใจในปัญหาของชุมชน สังคม และประเทศชาติ และพร้อมจะช่วยเหลือถ้ามีโอกาส
8. รู้จักคิดริเริ่ม	<p>การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการกระทำการต่าง ๆ เช่น การประดิษฐ์สิ่งของด้วยวัสดุหรือวิธีการที่คิดขึ้นเอง การปรับปรุงความเป็นอยู่ การทำงานให้มีประสิทธิภาพหรือประสิทธิผลดียิ่งขึ้น</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. กระตือรือร้นในการริเริ่มทำสิ่งแปลกใหม่ที่ไมขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรมและขนบธรรมเนียมจารีตประเพณีอันดีงาม 2. มีความริเริ่มสร้างสรรค์ในการปรับปรุงสังคมพัฒนาสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ 3. วางแผนงานหรือทดลองใช้ระบบใหม่ ๆ ในการดำเนินงานเพื่อให้ประสิทธิภาพหรือประสิทธิผลดีขึ้น 4. มีทักษะในการสร้างสรรค์งานด้านศิลปะ ด้านวิทยาศาสตร์หรือด้านอื่น ๆ 5. สามารถซ่อมแซมหรือประดิษฐ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ได้ด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง

จริยธรรม	ความหมาย	ลักษณะหรือพฤติกรรมของตัวละครที่ใหม่ในทัศนทางจริยธรรม ตลอดจนคำบรรยายที่ส่งเสริมให้เกิดลักษณะหรือพฤติกรรมดังกล่าว
๑. รู้จักวิจารณ์อย่างมีเหตุผล	การมีความสามารถในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องราว สิ่งของ บุคคล หรือพฤติกรรมของบุคคลได้อย่างเฉียบแหลมตรงตามความเป็นจริง หรือแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีน้ำหนัก น่าเชื่อถือ	<ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล 2. สามารถแสดงความคิดเห็นโดยอ้างอิงหลักความรู้หรือทฤษฎีพื้นฐานอ้างอิงประกอบ 3. รู้จักเสนอแนะข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์
10. รู้จักตัดสินใจอย่างมีเหตุผล	การมีความสามารถในการตัดสินใจกระทำหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมโดยพิจารณาถึงเหตุและผลเป็นสำคัญ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตัดสินใจกระทำหรือแก้ปัญหาอย่างมีสติและมีหลักการ 2. ตัดสินใจกระทำหรือแก้ปัญหาโดยพิจารณาเหตุและผลเป็นที่ตั้ง 3. ไม่หลงเชื่อผู้อื่นโดยปราศจากการไตร่ตรอง
11. กระตือรือร้นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย	การมีเจตคติที่ดีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย และกระตือรือร้นที่จะใช้สิทธิต่าง ๆ ภายในขอบเขตที่เหมาะสม อันแสดงถึงการมีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ยอมรับการปกครองระบอบประชาธิปไตย และเคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่นตามกฎหมาย 2. มีบทบาทในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ไม่นอนหลับทับสิทธิ์ของตนเอง 3. ส่งเสริมและสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย

จริยธรรม	ความหมาย	ลักษณะหรือพฤติกรรมของตัวละครที่ให้นโมทัศน์ทางจริยธรรม ตลอดจนคำบรรยายที่ส่งเสริมให้เกิดลักษณะหรือพฤติกรรมดังกล่าว
12. รักและเทิดทูนชาติ	การมีความจงรักภักดีต่อชาติ และมีพฤติกรรมที่แสดงถึงจิตสำนึกอันดีงามที่จะช่วยสร้างเสริมความเจริญมั่นคงของชาติ	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีความรู้สึกราชาชาตินิยม 2. สอดส่องป้องกันภัยและแก้ไขความเสียหายที่กระทบต่อความ เจริญมั่นคงของชาติ 3. ป้องกันและรักษาผลประโยชน์ของชาติ 4. เสียสละประโยชน์ ความสุขส่วนตนหรือแม้ชีวิตเพื่อประเทศชาติ 5. สร้าง เสริมความสามัคคีของคนในชาติ
13. รักและเทิดทูนศาสนา	การมีจิตใจเลื่อมใสศรัทธาในศาสนาและปฏิบัติตามคำสอนของศาสนาในลักษณะของศาสนิกชนที่ดี	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีศรัทธาและ เชื่อมมั่น ในศาสนา 2. ศึกษาศานาด้วยใจเลื่อมใสศรัทธา 3. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับศาสนา เพื่อให้ผู้อื่นตระหนักในคุณค่าของศาสนา 4. ส่ง เสริมทำนุบำรุงศาสนา 5. สอดส่องป้องกันภัยและแก้ไขความเสียหายที่จะกระทบกระ เทือนต่อความมั่นคงของสถาบันศาสนา 6. ปฏิบัติตามคำสอนของศาสนา 7. ประกอบกิจกรรมทางศาสนาหรือ เข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนาด้วยใจเลื่อมใสศรัทธา

จริยธรรม	ความหมาย	ลักษณะหรือพฤติกรรมของตัวละครที่ให้นิเทศน์ทางจริยธรรม ตลอดจนคำบรรยายที่ส่งเสริมให้เกิดลักษณะหรือพฤติกรรมดังกล่าว
14. รักและ เทิดทูน พระมหากษัตริย์	การมีความจงรักภักดีต่อองค์พระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์ เทิดทูนพระเกียรติคุณ และพร้อมที่จะกระทำการเพื่อให้สถาบันพระมหากษัตริย์ดำรงอยู่ตลอดไป	<ol style="list-style-type: none"> 1. สอดส่องป้องกันภัย และแก้ไขความเสียหายที่จะกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของสถาบันพระมหากษัตริย์ 2. แสดงความจงรักภักดี เทิดทูนพระเกียรติและเผยแพร่พระราชกรณียกิจให้เป็นที่ประจักษ์ 3. ร่วมกันประกอบความดีเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลเมื่อมีโอกาส เช่นในวันสำคัญต่าง ๆ 4. ส่งเสริมงานตามโครงการในพระราชดำริ 5. ปฏิบัติตามพระบรมราโชวาท
15. มีพลานามัยทางด้านร่างกายสมบูรณ์	การสร้างสุขนิสัยที่ดี การมีความ เป็นอยู่ที่ถูกลักษณะ ทำให้ร่างกายปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปฏิบัติตามหลักสุขบัญญัติ 10 ประการแม้เพียงประการใด ประการหนึ่งดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1.1 อาบน้ำทุกวันอย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง 1.2 แปรงฟันอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง 1.3 นอนหลับพักผ่อนให้พอในที่ที่อากาศถ่ายเทได้ดี 1.4 ดื่มน้ำนมมาก ๆ ไม่ดื่มน้ำชา กาแฟ

จริยธรรม	ความหมาย	ลักษณะหรือพฤติกรรมของตัวละครที่ไต่ มโนทัศน์ทางจริยธรรม ตลอดจนคำ บรรยายที่ส่งเสริมให้เกิดลักษณะหรือ พฤติกรรมดังกล่าว
		<p>1.5 กินไข่ ผักสดและผลไม้ทุกวัน</p> <p>1.6 ดื่มน้ำวันละมาก ๆ อย่างน้อย วันละ 4 แก้ว</p> <p>1.7 ออกกำลังกายกลางแจ้งทุกวัน ในตอนเช้าและบ่าย</p> <p>1.8 ถ่ายอุจจาระให้เป็นเวลาทุกวัน</p> <p>1.9 พยายามหลีกเลี่ยงจากโรคติดต่อ</p> <p>1.10 ทำจิตใจให้ร่าเริงเบิกบานอยู่ เสมอ</p> <p>2. ส่งเสริมบำรุงสุขภาพให้แข็งแรงสมบูรณ์ อยู่เสมอ</p> <p>3. ดูแลตรวจสอบสุขภาพให้แข็งแรงสมบูรณ์ อยู่เสมอ</p>
16. มีพละนาภัยทาง ด้านจิตใจสมบูรณ์	การมีอัธมโนทัศน์ดี มีสุขภาพจิตดี สามารถ ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข	<p>1. มองโลกและมองคนในแง่ดี</p> <p>2. ให้ความ เป็นมิตรกับคนทั่วไปอย่าง จริงใจ มีความเห็นอกเห็นใจและ พยายาม เข้าใจผู้อื่น</p> <p>3. มีความ เชื่อมั่นในตนเองและยอมรับ นับถือตนเองในขอบ เขตที่เหมาะสม</p> <p>4. มีจิตใจร่าเริงและอารมณ์แจ่มใสอยู่ เสมอ</p>

จริยธรรม	ความหมาย	ลักษณะหรือพฤติกรรมของตัวละครที่หมิ่นโทศน์ทางจริยธรรม ตลอดจนคำบรรยายที่ส่งเสริมให้เกิดลักษณะหรือพฤติกรรมดังกล่าว
		<p>5. มีจิตใจสงบ ดำเนินชีวิตประจำวันอย่าง เป็นสุขโดยปราศจากความคับข้องใจ</p> <p>6. พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ ไม่อิจฉาริษยาผู้อื่น</p> <p>7. พร้อมที่จะปรับตัวและรับสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นโดยไม่วิตกกังวลเกินกว่าเหตุ</p> <p>8. สามารถจัดปัญหาที่บั่นทอนสุขภาพจิตด้วยตนเอง หรือยอมรับคำแนะนำช่วยเหลือจากผู้อื่นที่เหมาะสมได้</p>
17. รู้จักพึ่งตนเอง	การวางแผนไม่ให้เป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้อื่นและช่วยเหลือตนเองได้ ไม่คอยแต่จะรอรับความช่วยเหลือจากผู้อื่น	<p>1. ใช้ความรู้ความสามารถของตนเองให้เต็มที่ก่อนจะขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น</p> <p>2. สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตได้ด้วยตนเอง</p>
18. มีอุดมคติ	การมีปณิธานหรือคตินิยมประจำใจ และดำเนินชีวิตตามแนวของปณิธานหรือคตินิยมที่ยึดมั่น รวมตลอดถึงการมีลักษณะมุ่งอนาคตและพยายามฝ่าฝืนหาสิ่งที่ดีงามให้กับชีวิต	<p>1. ใช้ชีวิตอย่างมีจุดหมายในทางที่เหมาะสม มีการวางแผนชีวิตที่ดี</p> <p>2. พยายามบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม</p> <p>3. มีปณิธานหรือคตินิยมประจำใจ และยึดมั่นปฏิบัติตามปณิธานหรือคตินิยมนั้น</p>

จริยธรรม	ความหมาย	ลักษณะหรือพฤติกรรมของตัวละครที่เ้า มโนทัศน์ทางจริยธรรม ตลอดจนคำ บรรยายที่ส่งเสริมให้เกิดลักษณะหรือ พฤติกรรมดังกล่าว
19. มีความภาคภูมิใจและ รู้จักทำนุบำรุงศิลป วัฒนธรรมของชาติ	การเห็นคุณค่าในศิลปวัฒนธรรม ของชาติตลอดจนการกระทำเพื่อ ทำนุบำรุงให้คงอยู่สืบไป	<ol style="list-style-type: none"> 1. เห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมของชาติ 2. ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับศิลป วัฒนธรรมของชาติด้วยใจรักและ เลื่อมใส 3. เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของชาติให้ ผู้อื่นชื่นชม โดยมีได้หวังผลตอบแทน แต่ทางด้านวัตถุ 4. ช่วยอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ ตามกำลังความสามารถที่มีอยู่ 5. สืบทอดวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียม ประเพณีที่ดีงามของชาติ
20. มีความภาคภูมิใจและ รู้จักทำนุบำรุง ทรัพยากรของชาติ	การเห็นคุณค่าในทรัพยากรของ ชาติ ตลอดจนการกระทำเพื่อ ทำนุบำรุงให้คงอยู่ต่อไป	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรของ ชาติ 2. กระทำการอันเป็นการสงวนรักษา หรือเพิ่มพูนทรัพยากรของชาติในรูป แบบต่าง ๆ เช่น พยายามใช้ทรัพยากร อย่างประหยัด ชัดขวางการทำลาย ทรัพยากรของชาติ ช่วยปลูกป่า เป็นต้น
21. รู้จักเสียสละ	การยอมเสียสิทธิ์และยอมลำบาก เพื่อประโยชน์สุขของผู้อื่น หรือ สละได้แม้ชีวิตเพื่อประเทศชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	<ol style="list-style-type: none"> 1. ยอมสละสิทธิ์หรือผลประโยชน์อันพึงได้ เพื่อผู้อื่น 2. ยอมทนลำบากเพื่อผู้อื่น

จริยธรรม	ความหมาย	ลักษณะหรือพฤติกรรมของตัวละครที่โหมโน้ตศน์ทางจริยธรรม ตลอดจนคำบรรยายที่ส่งเสริมให้เกิดลักษณะหรือพฤติกรรมดังกล่าว
		3. ยอมสละประโยชน์ ความสุขส่วนคนหรือแม้ชีวิต เพื่อประเทศชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
22. มีความเมตตาอารี	ความมีน้ำใจสงสารผู้ที่อยู่ในฐานะต่ำกว่าคนหรือผู้ที่ตกอยู่ในความทุกข์ยาก ประารถนาให้มนุษย์และสัตว์พันทุกขไม่ว่าจะไ้ได้กระทำหรือยังไม่ได้กระทำ เพื่อให้ความช่วยเหลือกี้ดี	1. มีจิตใจอ่อนโยน ประารถนาให้มนุษย์และสัตว์พันทุกข เป็นสุขทั่วหน้า 2. เห็นใจในความทุกข์ทรมาน ความด้อยของผู้อื่น ไม่เยาะเย้ยทับถมประจานเมื่อผู้อื่นพลาดหลัง 3. ไม่ขูดรีด เอาไร้ดเอาเปรียบผู้อื่น 4. ช่วยเหลือให้ทานคนที่ขาดแคลนในค้ำนค้ำง ๆ 5. ช่วยเหลือ เด็ก อูแลคนชรา พยายามลคน เจ็บ
23. มีความกตัญญูกตเวทีก	การสำนึกในบุญคุณของผู้อื่น และพยายามตอบแทนตามโอกาสอันควรด้วยวิธีการที่เหมาะสม	1. รักและเทิดทูนผู้มีพระคุณ 2. ระลึกถึงความดีหรืออุปการคุณของผู้อื่นที่มีค้ำคน 3. ตอบแทนความดีหรืออุปการคุณของผู้อื่นที่มีค้ำคน 4. ยกย่องสรรเสริญคุณความดีของผู้มีพระคุณ 5. เชื่อฟังค้ำสั่งสอนที่ค้ำงามของผู้มีพระคุณ

จริยธรรม	ความหมาย	ลักษณะหรือพฤติกรรมของตัวละครที่โหมในทัศนทางจริยธรรม ตลอดจนคำบรรยายที่ส่งเสริมให้เกิดลักษณะหรือพฤติกรรมดังกล่าว
24. มีความกล้าหาญ	การมีความกล้าในการตัดสินใจ กล้ารับผิดชอบ กล้าเป็นผู้นำ มีใจเด็ดเดี่ยว เข้มแข็ง ไม่ทวาดทวนต่อความยากลำบากและอันตรายใด ๆ กล้าทำทุกอย่างในทางที่ถูกต้องและเหมาะสม	<ol style="list-style-type: none"> 1. กล้าแสดงความสามารถของคนโดยไม่ประมาทหรือหยาบคาย 2. กล้าแสดงความคิดเห็นสนับสนุนหรือโต้แย้งโดยไม่เกรงกลัวอิทธิพลใด ๆ 3. กล้าปฏิบัติการต่อต้านการกระทำอันไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบธรรม 4. กล้าเผชิญภาวะวิกฤตหรืออุปสรรคต่าง ๆ อย่างไม่ทวาดทวน 5. กล้ายอมรับในความผิดพลาดของตนเอง
25. มีความสามัคคี	การรวมกำลังกันไม่ว่าจะเป็นในด้านกำลังกาย กำลังใจ กำลังทรัพย์หรือกำลังสติปัญญา เพื่อสร้างประโยชน์สุขในทางที่เหมาะสมอันจะทำให้มีพลังในการปฏิบัติงานสูงขึ้น...รวมถึงความรักใคร่ปรองดองระหว่างพี่น้องและญาติมิตร	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีความรักใคร่ปรองดอง ไม่ทะเลาะวิวาท ไม่อิจฉาริษยาหรือแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกัน 2. ร่วมมือร่วมใจกันทำงาน เพื่อประโยชน์สุขของหมู่คณะหรือเพื่อจุดหมายที่ดีงาม 3. ช่วยกันแก้ไขปัญหาของหมู่คณะ

ในการทดสอบความน่าเชื่อถือในการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้วิจัย ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหา คำนมโนทัศน์ทางจริยธรรมในนวนิยายที่เป็นหนังสืออ่านนอกเวลา เรื่อง "ชีวิตบ้านป่า" เป็นเรื่องแรกและได้ขอความร่วมมือจากรองศาสตราจารย์ กล่อมจิตต์ พลายเวช แห่งภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้อ่านและวิเคราะห์เนื้อหาในนวนิยายเรื่องเดียวกันนี้โดยต่างก็ใช้ "เกณฑ์สำหรับวิเคราะห์เนื้อหา คำนมโนทัศน์ทางจริยธรรมในนวนิยาย" ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ของผู้วิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิมาเปรียบเทียบกันโดยวิธีหาค่าสหสัมพันธ์จากตำแหน่งของคะแนนแบบ Spearman's Rank-difference Correlation ได้ค่าสหสัมพันธ์ .98 ซึ่งจัดเป็นค่าสหสัมพันธ์ที่สูง จึงถือว่าความน่าเชื่อถือในการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้วิจัยอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการสำรวจความถี่ของเนื้อหา คำนมโนทัศน์ทางจริยธรรมแต่ละด้านที่ปรากฏในนวนิยายที่เป็นหนังสืออ่านนอกเวลาทั้ง 20 เรื่อง ผู้วิจัยจะอ่านนวนิยายแต่ละเรื่อง เรื่องละ 2 ครั้ง การอ่านครั้งแรกเป็นการอ่านเพื่อให้คะแนนความถี่ของเนื้อหา คำนมโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านต่าง ๆ ที่ปรากฏในนวนิยาย และการอ่านครั้งที่สองเป็นการอ่านเพื่อทบทวนและตรวจสอบการให้คะแนนในการอ่านครั้งแรก เพื่อให้ผลการวิจัยมีความสมบูรณ์และเที่ยงตรงยิ่งขึ้น การให้คะแนนความถี่ของเนื้อหา คำนมโนทัศน์ทางจริยธรรมแต่ละด้าน จะให้คะแนนทุกครั้งที่อ่านพบเนื้อหาในนวนิยาย ที่ทำให้เกิดมโนทัศน์ทางจริยธรรมในด้านนั้น ๆ ไม่ว่าจะเนื้อหาดังกล่าวจะอยู่ในรูปของบทสนทนา ใจความในจดหมาย คำบรรยายลักษณะหรือพฤติกรรมของตัวละคร หรือคำบรรยายในลักษณะอื่น ๆ

การวิจัยครั้งนี้ใช้หน่วยในการวิเคราะห์เนื้อหาเป็น "แนวคิด" (theme) กล่าวคือผู้วิจัยจะอ่านเพื่อสำรวจแนวคิดย่อย ๆ ที่ปรากฏอยู่อย่างหลากหลายในนวนิยายแต่ละเรื่อง และจะให้คะแนนทุกครั้งที่อ่านพบแนวคิดที่ทำให้เกิดมโนทัศน์ทางจริยธรรมในด้านที่เป็นตัวแปรในการวิจัยซึ่งมีข้อสังเกตที่ควรกล่าวถึงบางประการดังนี้

1. แนวคิดที่ปรากฏในนวนิยายบางตอนไม่ว่าจะสื่อออกมาในรูปของวลี ประโยค หรือย่อหน้าอาจทำให้เกิดมโนทัศน์ทางจริยธรรมพร้อม ๆ กันมากกว่า 1 ด้าน ในกรณีเช่นนี้ผู้วิจัยจะให้คะแนนจริยธรรมทุกด้านที่ได้จากแนวคิดในเนื้อหาตอนนั้น

2. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ไม่ได้ใช้หน่วยในการวิจัยเป็นย่อหน้า ดังนั้นบางย่อหน้าของเนื้อหาในนวนิยายจึงอาจมีคะแนนของจริยธรรมในด้านเดียวกันปรากฏอยู่มากกว่า 1 คะแนน เช่นในกรณีที่กล่าวถึงลักษณะหรือพฤติกรรมของตัวละครต่างตัวกันที่ใหม่ มโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านเดียวกันโดยไม่ได้กล่าวรวมในลักษณะของพฤติกรรมกลุ่ม เป็นต้น และในทางตรงกันข้าม คะแนนเพียงคะแนนเดียวของมโนทัศน์ทางจริยธรรมในด้านใดด้านหนึ่งก็อาจครอบคลุมข้อความในนวนิยายมากกว่า 1 ย่อหน้าหรือบทสนทนาที่มีความยาวมากกว่า 1 หน้า ในกรณีที่ย่อหน้าหรือบทสนทนาเหล่านั้นให้แนวคิดที่ทำให้เกิดมโนทัศน์ทางจริยธรรมอย่างค้ำเนื่องกันเพียงด้านเดียว

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาผลรวมของความถี่ของเนื้อหาด้านมโนทัศน์ทางจริยธรรมทุกด้านที่ปรากฏในนวนิยายแต่ละเรื่อง เพื่อจัดอันดับของนวนิยายตั้งแต่เรื่องที่มีเนื้อหาด้านมโนทัศน์ทางจริยธรรมปรากฏมากไปหาเรื่องที่มีเนื้อหาด้านมโนทัศน์ทางจริยธรรมปรากฏน้อย

2. หาผลรวมของความถี่ของเนื้อหาด้านมโนทัศน์ทางจริยธรรมแต่ละด้านที่ปรากฏในนวนิยายทุกเรื่อง เพื่อจัดอันดับจริยธรรมตั้งแต่ด้านที่มีค่าความถี่รวมสูงไปหาด้านที่มีค่าความถี่รวมต่ำ พร้อมทั้งเปรียบเทียบให้เห็นชัดเจนโดยใช้ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย

3. ตรวจสอบว่านวนิยายแต่ละเรื่องมีเนื้อหาที่ใหม่ มโนทัศน์ทางจริยธรรมในด้านที่เป็นตัวแปรในการวิจัยครบถ้วนหรือไม่ และนวนิยายเรื่องใดขาดเนื้อหาที่ใหม่ มโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านใด

4. ตรวจสอบว่าเนื้อหาด้านมโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านใดบ้างที่มีปรากฏในนวนิยายทุกเรื่อง และเนื้อหาด้านมโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านใดบ้างที่นวนิยายส่วนใหญ่ขาด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) สูตรการหาค่าสหสัมพันธ์จากค่าแห่งของคะแนนแบบ Spearman's Rank-difference Correlation

$$r = 1 - \frac{6 \sum D^2}{N(N^2 - 1)}$$

เมื่อ r = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากผลต่างของตำแหน่งคะแนน

$\sum D^2$ = ผลบวกของกำลังสองของผลต่างของตำแหน่งคะแนนแต่ละคู่

N = จำนวนข้อมูลที่นำมาให้คะแนน

2) สูตรการหาค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ผลรวมของความถี่จากทุกรายการ}}$$

3) สูตรการหาค่าเฉลี่ยหรือมัธยฐานเลขคณิต

$$\bar{X} = \frac{X_1 + X_2 + X_3 + \dots + X_n}{N} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} = ค่าเฉลี่ยหรือมัธยฐานเลขคณิต

$\sum X$ = ผลรวมของความถี่จากทุกรายการ

N = จำนวนรายการที่นำมาให้ความถี่